

P6_TA(2008)0240

Augošais saspīlējums Burundi

Eiropas Parlamenta 2008. gada 22. maija rezolūcija par Burundi

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā tā iepriekšējās rezolūcijas par Burundi,
  - ņemot vērā Visaptveroša pamiera nolīgumu, ko Daresalamā 2006. gada 7. septembrī parakstīja Burundi valdība un Nacionālā atbrīvošanas kustība (*FNL*),
  - ņemot vērā 2008. gada 22. un 23. februārī Keiptaunā pieņemto rīcības plānu (rīcības plāns),
  - ņemot vērā ES Prezidentūras 2008. gada 23. aprīļa deklarāciju par uzbrukumiem Budžumburā,
  - ņemot vērā ANO Drošības padomes priekšsēdētāja 2008. gada 24. aprīļa paziņojumu par situāciju Burundi,
  - ņemot vērā ANO Ģenerālsekretāra Apvienotā biroja Burundi ziņojumus,
  - ņemot vērā cilvēktiesību aizsardzības organizācijas *Human Rights Watch* 2008. gada aprīļa ziņojumu "Katru rītu viņi mani sit: policijas ļaunprātības Burundi"
  - ņemot vērā Reglamenta 115. panta 5. punktu,
- A. tā kā kopš 2008. gada 17. aprīļa atsākušās cīņas starp valdības karaspēku un *FNL* nemierniekiem Burundi, kuru dēļ tūkstošiem Burundi civiliedzīvotāju bija spiesti pamest mājas, un kuru laikā dzīvību zaudēja 50 nemiernieku kaujinieku;
- B. tā kā pēc 14 gadus ilgušā pilsoņu kara, Burundi joprojām nav iestājies noturīgs miers, toties konflikts radījis kritisku situāciju humanitārajā, sociālajā un tautsaimniecības jomā, kas apdraud stabilitāti reģionā;
- C. tā kā pēdējos divos gados starptautiskie centieni, tostarp reģionālā miera iniciatīva mieram Burundi, noslēgt miera nolīgumu starp Burundi valdību un *FNL* cietuši neveiksmi;
- D. tā kā Burundi valdības un *FNL* 2007. gada jūlija sarunas cieta neveiksmi, kad *FNL* izstājās no Apvienotā pārbaudes un pārraudzības mehānisma (*JVMM*), kas tika izveidots, lai pārraudzītu Visaptveroša pamiera nolīgumu, kas parakstīts 2006. gada septembrī;
- E. tā kā *FNL* nemitīgos nemierus daudzi uzskata par beidzamo šķērsli noturīgai stabilitātei Burundi, kā arī politisks risinājums ir nepieciešams, lai *FNL* atbrūņošanu;
- F. tā kā Tanzānijas un Ugandas ārlietu ministri maija sākumā tiekoties Reģionālās miera iniciatīvas mieram Burundi aizgādnībā, mudināja *FNL* un citus galvenos nemiernieku vadoņus izbraukt no Tanzānijas, kur tiem ir bāzes, un doties uz Burundi, lai piedalītos miera sarunās;

- G. tā kā 2007. gada augustā tika sākti uzbrukumi to politiķu mājokļiem, kuri neatbalstīja Burundi prezidentu *Pierre Nkurunziza*, vai bija agrākie viņa atbalstītāji;
- H. tā kā 46 Burundi parlamentārieši, kuri nobažījies par savu fizisko neaizskaramību, nosūtīja vēstuli ANO ģenerālsekretāram, lai lūgtu ANO aizstāvību;
- I. tā kā Eiropas Savienība izvēlējusies Burundi par izmēģinājuma projektu, lai ieviestu prioritāru rīcības plānu, lai tā palīdzība, kas tiek sniegta jaunattīstības valstīm nestabilā situācijā, būtu ātrāka un efektīvāka;
- J. tā kā vairāk nekā 700 mājsaimniecību (aptuveni 3500 cilvēku) atrodas valsts iestāžu aprūpē, gaidot pārtikas un neatliekamās piegādes;
- K. tā kā pēdējās kaujas ir daļa no sadursmēm, kuru rezultātā pat vairāk mājsaimniecību (35 000 cilvēku) tika pārvietotas, tādējādi iekšzemes bēgļu skaitam sasniedzot vairāk nekā 100 000 cilvēku; tā kā Tanzānija paudusi vēlmi Burundi bēgļus nosūtīt atpakaļ uz Burundi, lai gan Burundi joprojām uzņem tūkstošiem Ruandas un Kongo bēgļu;
- L. tā kā Burundi drošības spēki pēc neoficiālām ziņām nelikumīgi aizturējuši ap 200 cilvēku, kas apsūdzēti FNL nemiernieku atbalstīšanā;
- M. tā kā 2008. gada 2. maijā Burundi valdība ziņoja, ka četri nemiernieku kaujinieki un viens Burundi karavīrs zaudēja dzīvību notikumā, kas tika aprakstīts kā *FNL* iniciēts pēkšņs uzbrukums no slēpņa;
- N. tā kā nesodāmības atmosfēra Burundi radījusi situāciju, ka policijas un drošības spēku veikta spīdzināšana, kā arī nelikumīga aizturēšana ir bieži sastopama parādība;
- O. tā kā Burundi nacionālās policijas spēki, ko izveidoja pārejas valdības laikā 2004. gadā, nav labi apmācīti un tos veido bijušie nemiernieki, karavīri, kā arī policijas virsnieki;
- P. tā kā UNICEF no 2004. gada līdz 2006. gadam piedalījās ap 3000 bērnu–karavīru demobilizācijā; tā kā bērni nesen izbēga no demobilizācijas centra un sāka postīt, kā arī ap 500 bērnu joprojām ir *FNL* rokās;
- Q. tā kā Burundi bez Ugandas un Etiopijas ir trešā valsts, kas, neskatoties uz Burundi nedrošo situāciju drošības jomā, sniedz ieguldījumu Āfrikas Vienības miera uzturēšanas kontingentā, ko dēvē par *AMISOM*, nosūtot 800 karavīrus uz Mogadišu Somālijā,
1. pauž nopietnas bažas par neseno Nacionālo aizsardzības spēku un *FNL* militāro konfrontāciju Burundi, kuras rezultātā gāja bojā nevainīgi cilvēki;
  2. aicina visas puses ievērot Visaptveroša pamiera nolīgumu, atsākt sarunas un drīzumā uzsākt Apvienotā pārbaudes un pārraudzības mehānisma ieviešanu pēc uguns pārtraukšanas;
  3. jo īpaši mudina *FNL* un tā līderi *Agathon Rwasa* konstruktīvi iesaistīties miera procesā;
  4. aicina Burundi kaimiņvalstis nodrošināt, lai tās netiktu izmantotas kā nemiernieku kustības aizmugures bāzes un pauž gandarījumu par Tanzānijas lēmumu vairs nebūt par patvērumu *FNL*;
  5. prasa Komisijai sagatavot pasākumus, lai vienošanās gadījumā atvieglotu *FNL* kaujinieku integrāciju sabiedrībā;

6. prasa Komisijai pastiprināt humanitāro palīdzību, tostarp to, kas paredzēta bēgļiem un iekšzemes bēgļiem, kā arī samazināt šādu palīdzību tikai to efektīvi aizstājot ar attīstības pasākumiem, lai nodrošinātu plūstošu pāreju no humanitārās palīdzības uz attīstības politiku;
7. aicina līdzekļu devējus ievērot savas saistības un iepriekš stiprināt saskaņošanu, lai palielinātu palīdzības efektivitāti;
8. prasa Komisijai nākt klajā ar priekšlikumu nekavējoties un ievērojami palielināt tos finanšu līdzekļus, ko Eiropas Savienība piešķir Burundi, jo īpaši saistībā ar desmitā Eiropas attīstības fonda vidusposma pārskatīšanu;
9. prasa Komisijai, ņemot vērā nestabilo situāciju Burundi, un saistībā ar tik nepieciešamo rīcības plānu atbalstīt galvenokārt:
  - valsts labākas pārvaldības un demokrātiskas pārvaldes uzlabošanas programmas,
  - veselības politiku, izveidojot veselības centrus, kā arī nepieciešamo slimnīcu tīkla atjaunošanu,
  - Burundi valdības lēmumu ieviest bezmaksas pamatizglītību,
  - pasākumu turpināšanu Burundi infrastruktūras atjaunošanai,
10. uzstāj, ņemot vērā situācijas steidzamību, lai galvenā vērība tiktu pievērsta konkrētiem pasākumiem, ko pamanītu Burundi iedzīvotāji;
11. prasa Komisijai un dalībvalstīm pastiprināt klātbūtni Burundi;
12. prasa Komisijai veicināt Eiropas Savienības NVO un vietējo pašvaldību darbību Burundi pašvaldību un pilsoniskās sabiedrības labā;
13. atkārtoti apstiprina savu atbalstu palīdzībai, ko sniedz Dienvidāfrika, kā arī reģionālajai ierosmei, un joprojām kā politiskas pārvaldes sastāvdaļa ir apņēmīgs aktīvi piedalīties šķēršļu novēršanā, lai īstenotu Rīcības plānu, kā arī palīdzēt visos centienos atjaunot sarunas un stiprināt mieru Burundi; atbalsta arī ANO starpniecības pasākumus, ko veic ANO Miera nostiprināšanas komisija;
14. atzīmē lielāku stabilitāti, kas Burundi iestājusies kopš stājusies spēkā jaunā Konstitūcija, kā arī pēc tam notikušās vispārējās vēlēšanas, taču aicina izveidot miera un samierināšanas komisiju kā uzticību veicinošu pasākumu, kas palīdzēs atjaunot uzticēšanās gaisotni un stabilitāti dažādo ieinteresēto pušu starpā, kā arī aicina dalībvalstu valdības finansiāli, kā arī loģistikas jomā atbalstīt šādu iniciatīvu;
15. aicina Burundi valdību nekavējoties rīkoties, lai nodrošinātu tiesiskuma ievērošanu, izbeigtu nesodāmības atmosfēru, nodrošināt, lai tie, kuri ļaunprātīgi rīkojas, tiktu tiesāti, kā arī uzlabot policijas spēku apmācību;
16. pauž gandarījumu par 232 bērnu neseno atbrīvošanu pēc astoņu mēnešu ilgu, citu starpā, Burundi valdības, pilsoniskās sabiedrības, ANO aģentūru un citu dalībnieku sarunām ar citādi domājošo *FNL* frakciju;

17. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, ES-ĀKK valstu Apvienotās parlamentārās asamblejas līdzpriekšsēdētājiem, ES dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ANO Drošības padomei, Āfrikas Savienībai un Lielo ezeru reģiona valstu un Dienvidāfrikas valdībām un parlamentiem.